

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Lehto, T. (2020) Eurooppalainen monimuotokoulutuksen kypsyyssmalli. TAMK-konferenssi – TAMK Conference 2020. Tampereen ammattikorkeakoulun julkaisuja, Erillisjulkaisuja, s. 67 - 76.

URL: <https://www.tamk.fi/documents/10181/60405/TAMK-konferenssi-2020.pdf/79743972-37c3-4327-80c2-542c67168d8f>

8. Eurooppalainen monimuoto-koulutuksen kypsyysmalli

Teija Lehto, erikoissuunnittelija, Koulutuksen kehittämispalvelut, Tampereen ammattikorkeakoulu

Hankkeen nimi: European Maturity Mode for Blended Education (EMBED 2017–2020)

Avainsanat: monimuotokoulutus, kehittäminen, laatu

Tiivistelmä

Eurooppalainen monimuotokoulutuksen kypsyysmalli, European Maturity Model for Blended Education, on tehty samannimisessä hankkeessa kuuden eurooppalaisen yliopiston ja korkeakoulun yhteistyönä. Malli on ajankohtainen ja käyttökelpoinen, sillä suuri osa, ellei peräti valtaosa koulutuksesta ammattikorkeakouluissa on monimuotokoulutusta. Malli on käytännöllinen ja helposti lähestyttävä väline, kun halutaan kehittää koulutusta opintojakson, koulutusohjelman tai koko oppilaitoksen tasolla.

Kypsyysmallin tausta

Eurooppalainen monimuotokoulutuksen kypsyysmalli (Valkenburg et al. 2019) on tehty vuosina 2017–2020 kansainvälisessä Erasmus-hankkeessa, jolla on sama nimi kuin hankkeen tärkeimmällä lopputuotoksella: European Maturity Model for Blended Education (EMBED 2020). Hankekumppanit ja kypsyysmallin laatijat edustavat Euroopan avoimien yliopistojen kärkeä: mukana olivat TU Delft Hollannista, KU Leuven Belgiasta, Aarhus Uni-

versity Tanskasta, Dublin City University Irlannista, University of Edinburgh Skotlannista sekä Tampereen ammattikorkeakoulu. Hanketta koordinoi EADTU-verkosto, jossa TAMK on jäsenenä mukana (EADTU 2020). Malli työstettiin hankkeeseen osallistuvien yliopistojen yhteistyönä. Tutkimuksellinen pohjatyö tehtiin Delfoi-metodilla, ja tutkimusvaiheeseen sisältyi kolme Delfoi-kyselykierrosta hankkeeseen osallistuviin yliopistoihin. Mallin koosti lopulliseen muotoonsa Delft University of Technology.

Mallin tarkoituksena ei ole vertailla eri korkeakoulujen monimuotokoulutuksen kypsyyttä tai laatua keskenään, vaan malli on tarkoitettu ensisijaisesti oppilaitosten sisäiseen kehittämiseen. Mitä rehellisemmin mallia omassa oppilaitoksessa sovelletaan, sitä enemmän siitä on hyötyä koulutuksen kehittämisessä.

Monimuotokoulutuksen kypsyys ja laatu

Mallissa tehdään ero kypsyys ja laadun välillä, vaikka käsitteet ovatkin sukua toisilleen. Kyseessä on nimenomaan kypsyysmalli, ei laatuasiakirja. Kypsyys ymmärretään mallissa laajaksi käsitteeksi, jonka sisällä laatu voi toteutua eri tavoin. Kypsyysmallin eri tasoilla laatu voidaan toteuttaa eri organisaatioissa eri tavoin. Tämä näkemys huomioi sen, että eri koulutusorganisaatioilla on omat laatukriteeristönsä, joita he noudattavat, eikä kypsyysmalli ole tuomassa sen rinnalle mitään uutta vai kilpailevaa laatukehikkoa. Kypsyys ja laatu määritellään mallissa seuraavasti:

MATURITY

The concept of ‘maturity’ relates to the degree of formality and optimization of the design, evidence-based decision making, documentation and continuous quality improvement which characterize the uptake of blended learning practices, or the implementation of blended learning conditions and strategies.

QUALITY vs. MATURITY

Quality approaches can be in place within each of the maturity levels. However, maturity does not equal quality. Moreover, it has been observed that repeated blended learning practice at a particular maturity level does not result in an actual increase in maturity. (Valkenburg et al. 2020, 5).

Mallin sisältö ja soveltaminen

Eurooppalainen monimuotokoulutuksen kypsyysmalli jakautuu kolmeen osaan:

- Opintojakson taso (Course level)
- Koulutusohjelman taso (Programme level)
- Oppilaitoksen taso (Institute level)

Kun mallia käytetään, kannattaa ensin pohtia, millä näistä tasoista ensisijaisesti halutaan arvioida ja kehittää monimuotokoulutuksen kypsyyttä. Jatkossa kuvataan tarkemmin kutakin mallin kolmea pääosaa.

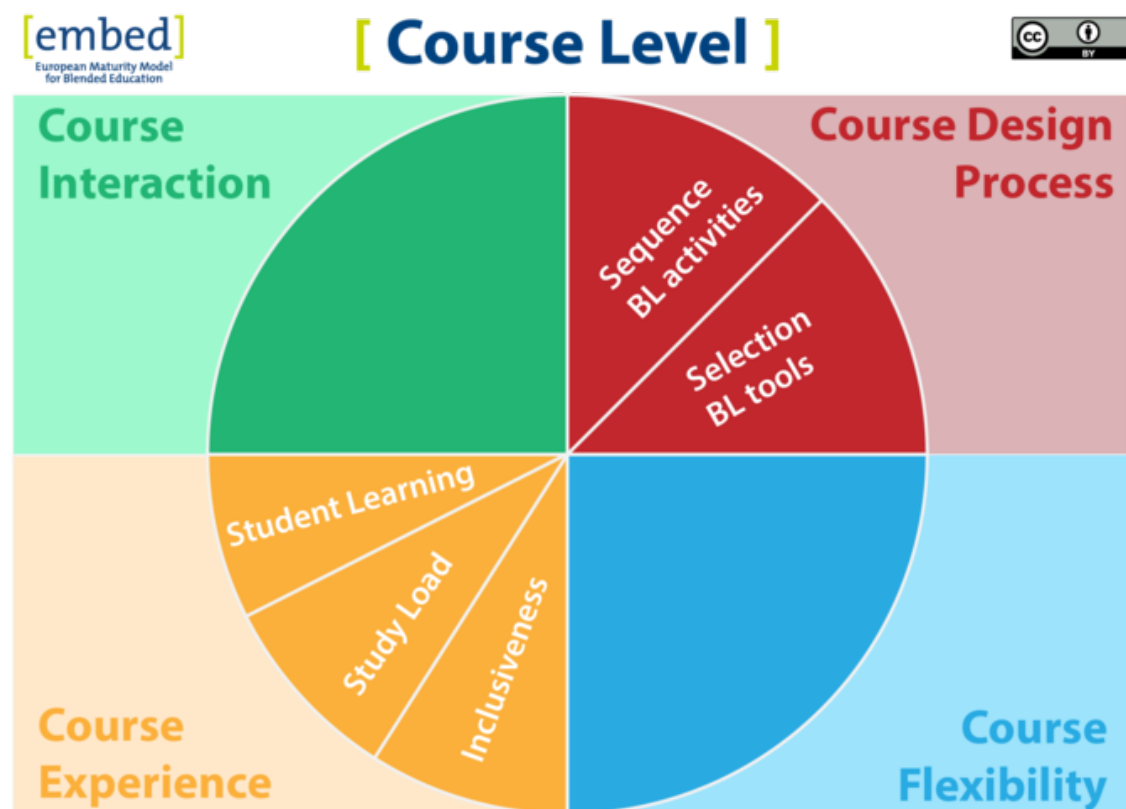

Opintojakson taso

Opintojakson taso jakautuu neljään ulottuvuuteen, dimensioon, joista osa puolestaan jakautuu aladimensioihin. Opintojakson kypsyyttä tarkastellaan neljän ulottuvuuden avulla:

1. Opintojakson interaktio
2. Opiskelukokemus
3. Opintojakson suunnitteluprosessi
4. Opintojakson joustavuus

Näistä Opiskelukokemus ja Opintojakson suunnitteluprosessi jaetaan vielä alaulottuvuuksiin. Opintojaksotason malli on havainnollistettu kuviossa 1.

KUVIO 1. Monimuoto-opintojakson kypsyyden ulottuvuudet. (Valkenburg et al. 2019)

Esittelemme esimerkkinä Opintojakson suunnitteluprosessista ulottuvuuden Monimuotovälineiden valinta (Selection of blended learning tools), jonka kolmiportainen kypsyysasteikko käy ilmi taulukosta 1.

TAULUKKO 1. Monimuotokoulutuksen välineiden valinta kypsyysmallissa

Selection of blended learning tools

The rationale for selecting tools for the delivery and organisation of blended learning activities

Level 1 Tool-based	Level 2 Design-based	Level 3 Course cycle
The selection of particular tools is based on their availability at the institution.	The selection of particular tools is based on learning activities, informed by evidence or experience.	The selection of particular tools is based on learning activities, informed by evidence or experience. This process is monitored, evaluated and changed based on quantitative and qualitative data.

Kun tarkastelemme mallin avulla kriittisesti opintojaksototeutuksen tai kurssin välineiden valintaa, havaitsemme, että alimmalla tasolla rajoitutaan yksinomaan niihin välineisiin, joita oma oppilaitos tarjoaa. Kakkostasolla välineiden valinta kohdistuu niihin, jotka todennetusti ja kokemuksen kautta on todettu monimuotokoulutuksessa toimiviksi (vaikka oma oppilaitos ei niitä ehkä tarjoaisikaan). Korkeimmalla kolmostasolla edellytetään kakkostason lisäksi, että välineiden valintaa tarkkaillaan, arvioidaan ja välineitä vaihdetaan tarvittaessa määrälliseen ja laadulliseen tutkittuun tietoon perustuen. Kolmannella tasolla on havaittavissa siis jo selvästi tutkimuksellinen ote.

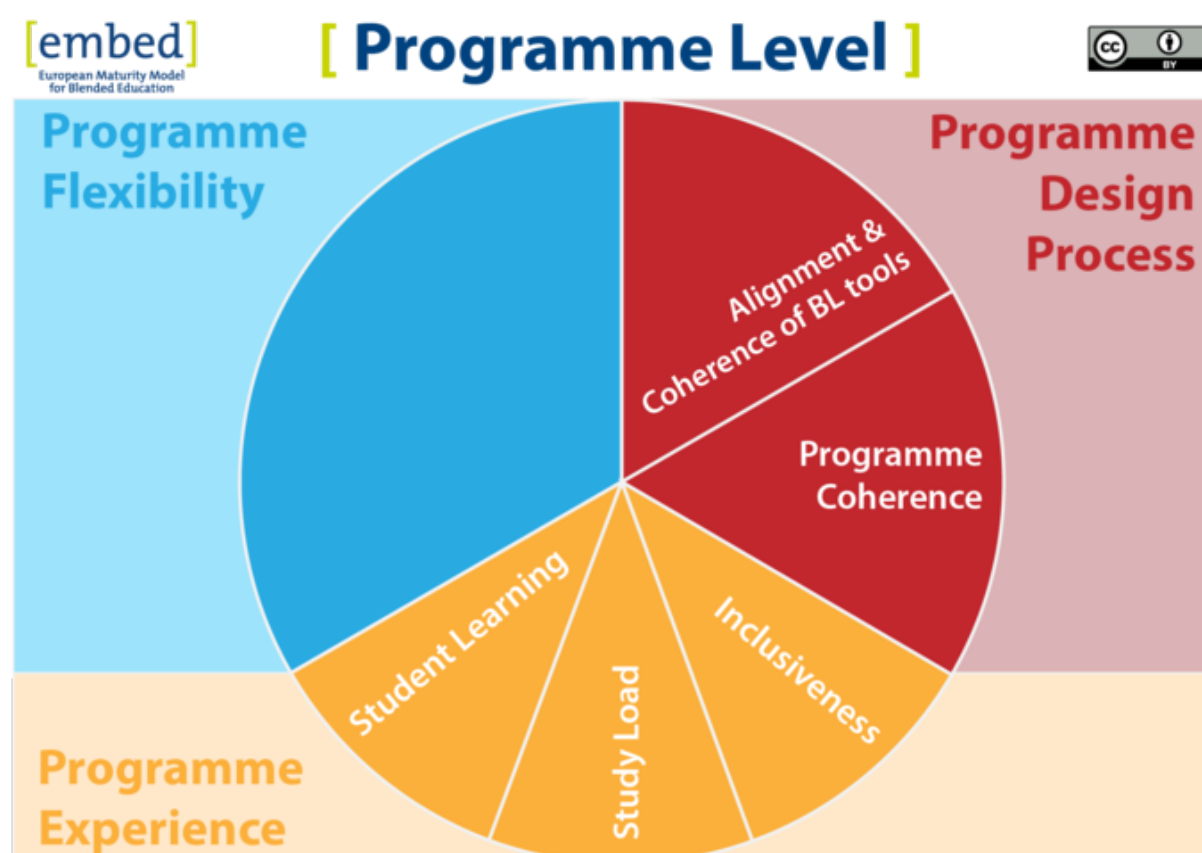

Koulutusohjelman taso

Koulutusohjelman kypsyyttä monimuotokoulutuksessa arvioidaan kolmen ulottuvuuden avulla:

1. Koulutusohjelman joustavuus
2. Koulutusohjelman opiskelukokemus
3. Koulutusohjelman suunnitteluprosessi

Näistä kaksi ulottuvuutta: Suunnitteluprosessi ja Opiskelukokemus jaetaan edelleen alaulottuvuuksiin kuvio 2:n mukaisesti.

KUVIO 2. Monimuotokoulutusohjelman kypsyiden pääulottuvuudet. (Valkenburg et al. 2019)

Esimerkkinä mallin soveltamisesta esittelemme taulukossa 2 ulottuvuuden Opintojen kuormittavuus (Study Load).

TAULUKKO 2 Opintojen kuormittavuus koulutusohjelman tasolla

Study load

The match between the intended and achieved study load of a programme (distribution across courses and correctness).

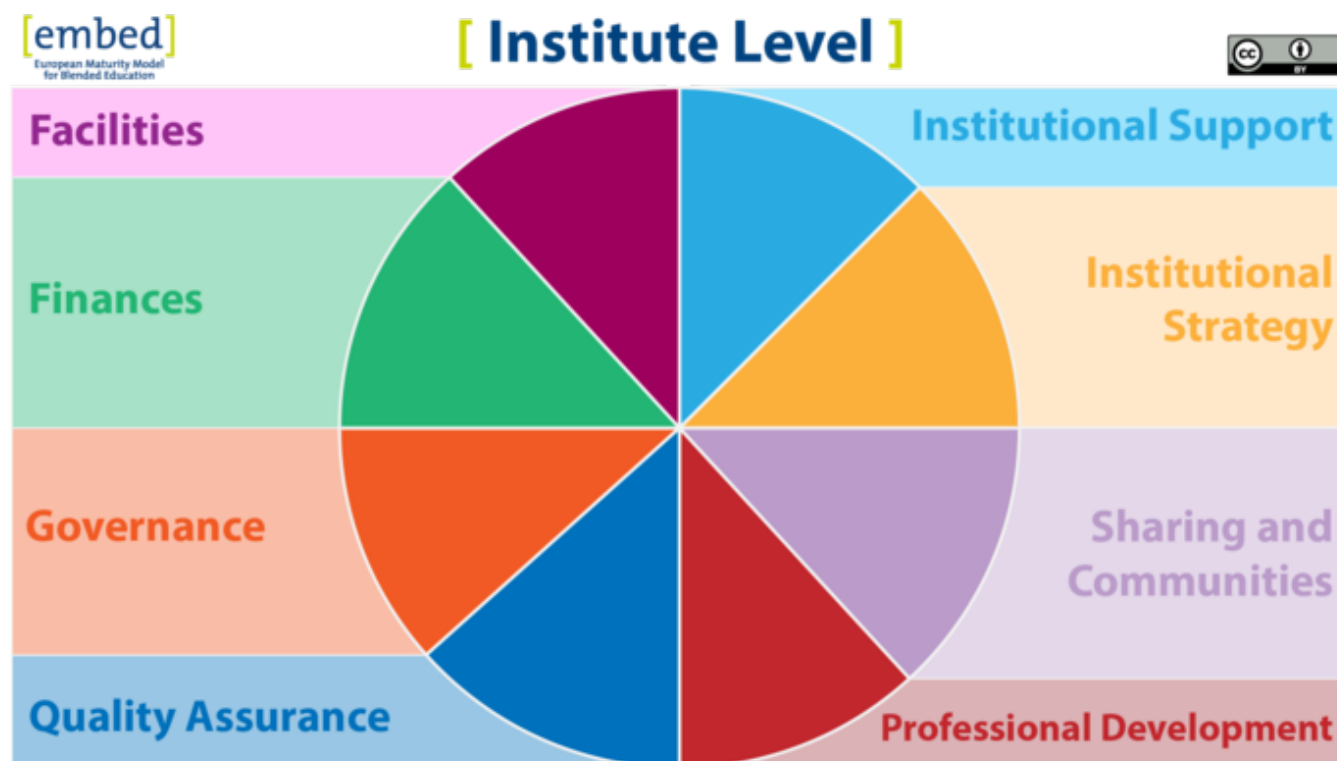
Level 1 Standard	Level 2 Advanced	Level 3 Comprehensive
No deliberate alignment of study load between courses in a blended programme.	The study load, including deadlines, of a course is aligned to that of other courses in a blended programme.	The study load, including deadlines, of different courses in a blended programme are aligned, monitored, evaluated and adjusted.

Alimmalla tasolla ei opiskelijan työkuormasta ole tietoista linjasta koulutusohjelman eri opintojaksojen välillä. Opintojaksojen sisäisesti opintojen kuormittavuus voi toki olla harkittu, mutta opintojaksojen välillä työn jakautuminen on sattumanvaraista, tai pahimmillaan suuri kuormittavuus osuu opiskelijoilla samaan ajankohtaan kaikilla toteutuksilla. Kakkostasolla työmäärät on tasattu suhteessa muihin koulutusohjelman opintojaksoihin. On esimerkiksi otettu huomioon, etteivät suurta työmäärää vaativat tehtävät ja määräajat tule kaikilla toteutuksilla opiskelijalle yhtä aikaa. Kolmostasolla, joka edustaa parhainta ja korkeinta kypsyttä, edellisten kriteerien lisäksi opintojen kuormittavuutta – esimerkiksi tehtävien palautusten määräaikoja – linjataan, tarkkaillaan, arvioidaan, ja säädetään tarpeen mukaan.

Oppilaitoksen taso

Oppilaitoksen kypsyyttä monimuotokoulutuksen tarjoajana arvioidaan kahdeksan eri ulottuvuuden avulla, jotka on esitetty kuviossa 3. Näillä ulottuvuuksilla ei ole aladimensioita:

1. Tilat ja välineet (Facilities)
2. Talous (Finances)
3. Hallinto (Governance)
4. Laadunvarmistus (Quality assurance)
5. Tukipalvelut (Institutional support)
6. Oppilaitoksen strategia (Institutional strategy)
7. Työn jakaminen ja yhteisöllisyys (Sharing and communities)
8. Ammatillinen kehitys (Professional development)

KUVIO 3. Monimuotokoulutuksen kypsyyt oppilaitoksen tasolla. (Valkenburg et al. 2019)

Esimerkkinä oppilaitostason kypsyys arvioinnista esittelemme alla taulukossa 3 Tukipalvelut -ulottuvuuden.

TAULUKKO 3. Monimuotokoulutuksen Tukipalvelut-ulottuvuus oppilaitoksen tasolla

INSTITUTIONAL SUPPORT

The manner in which an institution supports teachers and students' blended learning activities

Level 1 Ad Hoc	Level 2 Consolidated	Level 3 Strategic
Limited support for blended learning and teaching aimed at individual teaching staff and students	Dedicated support for blended learning and teaching is available for all teachers, students and departments.	Support for blended learning and teaching is part of the standard support services of the institution. Continuous quality improvement is deliberately embedded in order to improve the support for blended learning.

Alimmalla Ad Hoc -tasolla osa opettajista ja opiskelijoista saa rajoitetusti tukea monimuotokoulutuksen toteutukseen, mutta eivät kuitenkaan välttämättä kaikki. Kakkostasolla tukipalvelut ovat vakiintuneet, ja niitä tarjotaan kohdennetusti monimuotokoulutuksen toteutukseen. Tukea on tarjolla kaikille opettajille ja opiskelijoille kaikissa yksiköissä, osastoissa tai tiedekunnissa. Ylimmällä tasolla tämä kaikki on jo osa oppilaitoksen peruspalveluita. Samalla tehdään jatkuvaa laatutyötä tukipalveluiden tason kohentamiseksi.

Mallin käyttökelpoisuus

Eurooppalainen monimuotokoulutuksen kypsyysmalli on erityisen käyttökelpoinen siksi, että todennäköisesti suurin osa koulutuksesta – ainakin ammattikorkeakouluissa – on nimenomaan monimuotokoulutusta. Malli on helposti lähestyttävä. Mallia voi käyttää esimerkiksi niin, että kootaan tiimi yhteen, otetaan malli esille vaikkapa heijastamalla se valkokankaalle yksi ulottuvuus tai alaulottuvuus kerrallaan. Malli on helppo ja nopea apuväline moneen kehittämistilanteeseen. Keskustelutilanteessa kannattaa yleensä käsitellä vain 1–3 ulottuvuutta kerrallaan. Jo yhdenkin ulottuvuuden perusteellinen käsittely kirvoittaa helposti hedelmällisen keskustelun, jonka pohjalta päästään kehittämään omaa monimuotokoulutusta.

Lähteet:

EADTU. 2020. European Association of Distance Teaching Universities. Luettu 9.1.2020. <https://eadtu.eu>

EMBED. 2020. European Maturity model for Blended Education (EMBED 2017–2020). Luettu 9.1.2020. <https://embed.eadtu.eu>

Valkenburg van, W.F., Dijkstra, W.P., de los Arcos, B. 2019. European Maturity Model for Blended Education. Delft University of Technology. Luettu 9.1.2020. <https://embed.eadtu.eu/download2433>